

IVXX

ТЕАТАР ФЕСТИВАЛ

ПЕТАР

КОЧИЌ

ЏА

КОСА

3-9-8

2024.

БИЛТЕН 1

Понедељак, 3. 6. 2024.

Свечано отварање Театар феста „Петар Кочић“

Концерт спознаје

ЊЕГОШ И КОЧИЌ – КОРИЈЕНИ

Поздравна ријеч

■ КО САМ ЈА ИЛИ КО СМО МИ ■

а које су одговориле на вјечно и никад актуелније питање – ко сам ја? Овогодишњи слоган инспирисан је, прије свега, Кочићевим ликом и дјелом, али и бројним животним ситуацијама у којима данас себи често постављамо ово питање. У времену препуном изазова, потребе да се остане досљедан себи и својим увјерењима и да се не изневјере ни прошлост, али ни будућност, тешко је сачувати чврстину. Владика Данило великог Његоша је давно за себе рекао: „А ја што ћу, али са киме ћу“, а та мисао и данас важи за свакога од нас. Не знам да ли нам недостаје храбрости или самосвијести, али треба да се одважимо да будемо своји и непоколебљиви, управо каква је и позоришна умјетност која је вијековима имала ту моћ да поставља питања, указује на проблеме, пружа утјеху и даје додатну снагу. Позориште никада не губи битке, оно може бити повријеђено, али не и побијеђено и то нам управо доказују фестивали, празници позоришне умјетности и мјеста окупљања културних стваралаца, али и публице.

Ову сезону памтићемо по многим изазовима, новим пројектима, али и великом броју посјетилаца који су се, кроз различите програме, вратили у позориште. У претходној сезони, 44 хиљаде гледалаца пропратиле су програме изведене како на сценама Народног позоришта Републике Српске, тако и на гостовањима. Због њих немамо право да кажемо да некада немамо снаге, да некада наилазимо на неразумијевање, него да им и овом приликом упутимо 44 хиљаде израза захвалности.

Ми знамо због кога смо овдје, шта је наша мисија и колико нам значи ова позоришна кућа којој се несебично дајемо. Стога нам је изузетна част што је данас са нама Небојша Дугалић, глумац, редитељ, али прије свега, велики пријатељ наше куће и желим да му још једном захвалим за то што је, поред својих бројних обавеза, вечерас са нама.

Надамсе да нећемо изневјерити очекивања свих вас који пратите наш рад и да ће наредних фестивалских дана Бања Лука бити мјесто љубави према позоришту, те да ћемо заједно допринијети томе да XXVI Театар фест „Петар Кочић“ буде догађај о којем ће се говорити с поштовањем. Добро нам дошли!

Добро вече, драги гости. Двадесет шести пут поздрављамо вас на сцени Народног позоришта Републике Српске. Као и до сада, са великом радошћу смо припремили програм за седам фестивалских вечери, од којих вечерашњим концертном спознаје отварамо овогодишњи фестивал. Од сутра, па у наредних пет дана, смјењиваће се продукције регионалних позоришних кућа, а у селекцији глумице Наташе Иванчевић.

Фестивал је догађај на којем ће пред бањолучком публиком бити изведене представе према домаћим текстовима,

■ Дијана Грбић, директор

Ријеч селектора

Театар фест „Петар Кочић“ вреднује и промовише врхунска достигнућа у позоришној умјетности, с акцентом на ауторе који стварају на језицима јужнословенских народа. У селекцију улазе и представе настале по мотивима романа свјетских и домаћих писаца, као и ауторски пројекти, тј. комади настали као резултат заједничког рада редитеља, глумца и других сарадника.

Ове године пријављено је 29, а користећи право селектора, на лични позив одгледала сам још девет представа.

Поштујући труд и залагање својих колега, одгледала сам и представе које не улазе у селекцију (аутори који не пишу на језицима јужнословенских народа или представе које су настале прије рока које налажу пропозиције – 1.1.2023. године), али су позоришта послала пријаве и тиме нам указале повјерење.

Увидом у позоришну продукцију прошле, 2023, и ове, до марта 2024. године, код нас и у региону уочавам велики број представа насталих драматизованих романа не умањујући вриједност драматизација, напротив, намеће ми се питање да ли нашим младим драмским писцима недостаје храбрости да проговоре о проблемима савременог човјека, или наша позоришта немају храбрости или слуха да ризикују са постављањем на сцену драмских комада мање афирмисаних писаца.

Занимљиво је да мања позоришта имају ту храброст. Тако сам имала прилику да одгледам маштовите и храбре представе позоришта из Лазаревца (РАСВЕТЉАВАЊЕ СЛУЧАЈА СЕРИЈЕ УБИСТАВА...), Чачка (СЛОБОДА ГОВОРА – Градско позориште), Зрењанина (ШТА ЋЕ БИТИ СА СВИМА НАМА), Мостара (ПЕРЗЕИДЕ – Народно позориште)...

Као глумица, можда немам права да се мијешам у репертоарске политике позоришта, али као селектор Театар феста „Петар Кочић“, фестивала који управо афирмише домаћи савремени драмски текст, осјећам да ми је дужност да се осврнем и уочим овај недостатак.

Након толико одгледаних представа закључак је да је распон у квалитету заиста широк: од фантастично храбрих, великих, раскошних, до мање успјешних, али смјелих и с вјером одиграних представа.

Критеријум којим сам се руководила приликом одабира представа је умјетнички

квалитет и актуелност тема којима се представе баве. Осим тога, представе које сам одабрала одликују се одличном глумачком, партнерском игром. То је појам који се у позоришту подразумева, али и ријетко виђа. Имати повјерење у партнера на сцени – врхунац је глумачке умјетности. Само заједништвом и колективном игром добија се и добра представа.

Можда банално, али никада као данас, намеће ми се једна мисао у свим одгледаним представама – непрестано преиспитивање ликова – КО САМ ЈА?

СЕЛЕКЦИЈА

XXVI ТЕАТАР ФЕСТА „ПЕТАР КОЧИЋ“ БАЊА ЛУКА

(3–9. ЈУН 2024)

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

КО САМ ЈА?

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ СОМБОР ЉУДИ ОД ВОСКА

МАТЕ МАТИШИЋ

Режија: ИВАН ВАЊА АЛАЧ

Представа у којој можда највише доминира питање КО САМ ЈА.

„Крозтринаизгледзасебне,азаправоузрочно-последичне приче, аутор нас води кроз своје грехове, покајања и искупљења, користећи писање као одређену врсту психотерапије и исповести у којој у потпуности огољује себе стичући тиме право да оголи и друге.“ – Иван Вања Алач

У првом дијелу писцу и његовој супрузи долази у посјету жена, која му саопштава да са њим има сина, који живи у Србији, иначе криминалац и убица.

У другом дијелу писац одлази у завичај и суочава се са људима из прошлости преиспитујући своје поступке из младости.

У трећој причи долази тешко болесна породична пријатељица и тражи од писца и његове супруге да преузму бригу о њеној малољетној кћери након њене смрти.

Кроз све три приче провлачи се стално питање Писца (улогу Писца, који се и у комаду зове Мате, одлично игра Саша Торлаковић). КО САМ ЈА, да ли ја пишем ликове или ликови стварају мене.

Изузетно духовита представа, која се на моменте дискретно, а негдје директно и шармантно бави критиком друштва.

Готово огољена сцена, са јасним сценским знацима (словима која се склапају у тастатуру писаће машине) и неколико неопходних елемената који означавају простор, остављају глумцима слободу, али и тежак задатак оживљавања својих ликова.

Увијек духовити и иронични Мате Матишић и сјајни ансамбл Сомборског позоришта сигурно ће одушевити бањолучку публику.

Представа почиње сликом срећне породице у далматинском градићу.

Типична медитеранска идила нарушава се нестанком кћерке седамнаестогодишње Силве, једне септембарске вечери, 1989. године, почиње бјесомучна потрага за њом која ће трајати 26 година. Неминовно, тако трагичан догађај доводи до преиспитивања сваког члана породице – КО САМ ЈА.

Одлична глумачка игра, костими који прате проток времена од 26 година, сценографија, наизглед претрпана ситнореалистичким детаљима, али са јасним знацима, те ротацијом, која, осим јасног знака протока времена, публику увлачи у мучну и напету атмосферу потраге.

Бањолучка публика ће имати јединствену прилику да види добро режирани позоришни трилер, жанр којим се позориште ријетко бави.

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ БЕОГРАД ОЧЕВИ И ОЦИ

По роману Слободана Селенића

Драматизација: Ката Ђармати

Режија: Вељко Мићуновић

Представа прати сагу породице Медаковић. Одласком на студије у Бристол, Стеван Медаковић неминовно преиспитује своја патријархална начела. А са женидбом Енглескињом Елизабетом његова преиспитивања постају још израженија. Спознаје да љубав није довољна да буду превазиђени проблеми спајања двију култура. Рођење сина прави само још већи јаз у браку. Кроз одрастање, син Михајло (Michael), разапет између двију култура у породици, непрекидно трага за својим идентитетом – КО САМ ЈА.

Драматизацијом Кате Ђармати гледамо Селенићев роман испричан савременим позоришним језиком. Визуелно огољена сцена и један сасвим модеран приступ овом роману, нимало нас не лишава врло снажних емоција. Напротив. Таквом поставком долази до изражаја сјајна колективна игра глумаца.

ХРВАТСКО НАРОДНО КАЗАЛИШТЕ СПЛИТ ЦРВЕНА ВОДА

ЈУРИЦА ПАВИЧИЋ

Драматизација: Ивор Мартинић

Режија: Ивица Буљан

ПОЗОРИШТЕ „БОРА СТАНКОВИЋ“**ВРАЊЕ****НИШТА НЕЋЕМО ЗАБОРАВИТИ**

По мотивима романа „Кањец филма“ и „Иста прича“ Вере Ценић
Драматизација: Тијана Грумић
Режија: Југ Ђорђевић

Историјски период који је годинама био маргинализован, о коме се врло површно зна, а који је оставио снажан печат на наш идентитет – период Информбироа и Голог отока.

Веома храбро кроз романе Вере Ценић и драматизацију Тијане Грумић, редитељ Југ Ђорђевић са глумачким ансамблом отвара тему страдања младе Врањанке, студенткиње, у том смутном времену Информбироа.

Покушај да открије гдје је њена кривица, неће је спасити голготе коју је прошла бројним исљеђивањем и на крају депортацијом на Голи оток.

Кроз ову, наизглед локалну, причу, јер је ријеч о младој Врањанки, отвара се болна тема наше, не тако славне историје, али се прича наставља и у садашњости: тема страдања жена уопште.

БОСАНСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ**ЗЕНИЦА****ДРАМА О МИРЈАНИ И ОВИМА ОКО ЊЕ**

Ивор Мартинић

Режија: Нермин Хамзагић

„Ово је представа о жени која има само кћер, године, сјећања и један стан који мрзи. Барем тако она каже. Заправо једино што има су они око ње...“ - Асија Крсмановић
Управо у онима око ње Мирјана покушава да пронађе свој идентитет, али оно што је трагикомично је што сви ликови око емотивно разорене жене траже рјешење и потврду свог идентитета управо у Мирјани. Наизглед неважна прича о малом човјеку, али врло узбудљива и емотивно набијена представа. Овај комад је управо доказ да приче о обичним људима и њиховим животима изазивају бурну емоцију.

Сјајан текст Ивора Мартинића, али и занимљива сценографска рјешења, редитељски духовити поступци и, прије свега, одлична глумачка игра, довољна су препорука за ову представу.

Избором ових представа јаснији је и слоган овогодишњег Театар феста – КО САМ ЈА? Од питања Писца у драми **ЉУДИ ОД ВОСКА** да ли ЈА стварам ликове, или су ти ликови дио мене или формирају мој идентитет.

КО САМ ЈА у драми **ОЧЕВИ И ОЦИ** питање које поставља Стеван Медаковић, суочен са новом средином, ступањем у брак са странкињом и, на крају његов син, Михајло (Michael) растрзан између оца и мајке, између двију култура.

Покушај Мирјане и свих око ње да успоставе и среде своје мале животе, да коначно одговоре на тако замршено питање КО САМ ЈА (**ДРАМА О МИРЈАНИ И ОВИМА ОКО ЊЕ**).

Да ли је могуће наставити нормалан породичан живот, након нестанка кћерке, сестре, дјевојке? КО САМ ЈА, ако нисам у стању пронаћи своју сестру? Да ли ме вјера у Бога може спасити патње за кћерком, да ли ће ми Бог помоћи да је нађем? Да ли је моја вјера јака (**ЦРВЕНА ВОДА**)?

И на крају питање главне јунакиње у драми **НИШТА НЕЋЕМО ЗАБОРАВИТИ** – КО САМ ЈА да овако страдам? Али и питање за све нас ко смо ми да чинимо оваква злодјела, ко смо ми да препуштамо забраву велике трагедије, да ускраћујемо права будућим генерацијама да изграђују свој идентитет на основу живота својих предака.

Била ми је част и задовољство уживо гледати представе, дружити се и размјењивати искуства и мишљења са колегама из Сплита, Загреба, Сомбора, Новог Сада, Београда, Грачанице, Новог Пазара, Приједора, Зенице, Сарајева али и уживати у снимцима представа. Дубоко сам захвална свим позориштима која су ме угостила.

Чињеница је да позориште не може промијенити свијет, али да може указати на друштвене аномалије и натјерати нас да размишљамо, надам се да ће и наша публика, након одгледаних представа, застати на тренутак и упитати се КО САМ ЈА?

Селектор
Наташа Иванчевић
6. априла 2024. године
Бања Лука

Отварање XXVI ТЕАТАР ФЕСТА Петар Кочић

Фанфаре су се огласиле

На Великој сцени Народног позоришта Републике Српске синоћ је уприличена церемонија свечаног отварања XXVI Театар феста „Петар Кочић“, који се ове године одржава под слоганом „КО САМ ЈА?“ Бројне госте и пријатеље наше позоришне куће на почетку церемоније поздравила је конферансје, глумица Миљка Брђанин, подсјетивши да овим догађајем славимо снагу и љепоту позоришне умјетности, те упознала присутне са представама које је за нашу публику ове године одабрала Наташа Иванчевић, стални члан ансамбла Народног позоришта Републике Српске. Услиједило је представљање жирија у саставу: Олга Одановић, позоришна и филмска глумица и првакиња драме Народног позоришта у Београду, проф. др Миливоје Млађеновић, драмски писац, драматург и сценариста и Љубиша Савановић, позоришни и филмски глумац, стални члан ансамбла Народног позоришта Републике Српске.

Миљка Брђанин је затим представила глумца, првака драме Народног позоришта у Београду, професора и редитеља Небојшу Дугалића, госта на церемонији отварања, те најавила музички програм – Концерт спознаје „Његош и Кочић – коријени“ у којем

су учествовали: Академски хор „Обилић“ АКУД-а „Бранко Крсмановић“ из Београда, Камерни хор „Керубини“ Конфуцијевог института Универзитета у Бањој Луци, Симфонијски оркестар Народног позоришта Републике Српске и Владимир Булатовић, бас, под диригентском управом Душана Вере Урошевића.

У име домаћина овогодишњег Театар феста „Петар Кочић“, Народног позоришта Републике Српске обратила се директорка Дијана Грбић која је поздравила присутне и напоменула да је овогодишњи слоган инспирисан Кочићевим ликом и дјелом, али и бројним животним ситуацијама у којима данас себи често постављамо ово питање. Грбићева је искористила прилику да још једном захвали бројним гледаоцима који су претходне сезоне испратили програме Народног позоришта Републике Српске, те захвалила Небојши Дугалићу на присуству и учешћу у церемонији отварања.

Услиједило је обраћање Жељке Стојичић, министарке просвјете и културе Републике Српске, која је, између осталог истакла сљедеће: „Развојни пут Театар феста прати укупан развој позоришне умјетности код нас и доприноси њеној афирмацији у цјелини. Управо овај позоришни фестивал

осликава зрелост културног живота Бање Луке и Републике Српске. Наш национално позориште је свакако, а у фестивалске дане посебно, поприште размјене умјетничких искустава, када, захваљујући позоришним ствараоцима и остварењима из других земаља, унапређује и богати сопствена и искуства своје публике. Управо је пут умјетности и стваралаштва најбољи пут приближавања и упознавања различитих култура, успостављања сарадње и добре комуникације, као и катарзичног изналагања одговора на питање Ко сам ја?, односно Ко смо ми?

Сама традиција одржавања Театар феста, дуга више од двије и по деценије, довољно говори о његовој снази и важности. Угостивши многе глумачке ансамбле и представљајући домаћој публици изузетна остварења, фестивал је остао на путу истинског вредновања и промоције важних достигнућа у позоришној умјетности, уз акцендовање аутора који стварају на језицима јужнословенских народа“. Министарка Стојичић је искористила

Дугалић, који је у својој бесједи, између осталог рекао: „У 'Јазавцу пред судом', исти тај Давид Штрбац је, прокрчивши царску шуму, направио њиву која није ни Давидова, ни царска, ни спа'иска. Ничија, дакле. И баш зато свачија. Тако и позоришни прегаоци праве своје њиве крчевине од неких царских шума речи, не би ли стекли нешто грунта који може да рађа плодове којима ће се сви нахранити. Јер позориште је наша њива. И ничија и свачија. И са ње се сви хранимо. Нажалост, најчешће храниоци најболније окушају неблагодарност од стране нахрањених. Али не треба због таквог усуда жалити. Има нешто важније од тога да наш труд буде намирен захвалношћу. А то је свест да смо, достојно изгарајући, одслужили своју хранитељску службу, кроз игру живот чинећи живим. Такво давање не потражује никакав реципроцитет. Оно се храни сопственом радошћу, јер само оно што је дато постаје неодоузимаиво“.

Послије бесједи, Дугалић је прогласио XXIV Театар фест „Петар кочић“ отвореним, а публика је могла наставити да ужива у другом дијелу концерта и композицији Владе Милошевића под називом „Кочићеве ријечи“.

прилику да напомене да су Министарство просвјете и културе и Влада Републике Српске су до сада били чврст ослонац организацији Театар феста „Петар Кочић“, те да ће тако бити и убудуће.

Након ријечи министарке Стојичић почео је музички програм. Концерт спознаје под називом „Његош и Кочић – коријени“ био је посвећен диригенткињи и професорки Даринки Матић Маровић, која је дала огроман допринос оснивању и раду Академије умјетности у Бањој Луци. У првом дијелу изведен је „Тестаменат владике црногорског Петра Петровића Његоша“ у композицији Рајка Максимовића.

Након првог дијела концерта на сцену је изашао драмски умјетник Небојша

ТАКМИЧАРСКИ ПРОГРАМ ТЕАТАР ФЕСТА ПЕТАР КОЧИЋ 2024.

(од 3. до 9. 6. 2024)

Уторак, 4. 6. 2024.

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ СОМБОР
ЉУДИ ОД ВОСКА
Аутор: Мате Матишић
Режија: Иван Вања Алач

Сриједа, 5. 6. 2024.

ХРВАТСКО НАРОДНО КАЗАЛИШТЕ СПЛИТ
ЦРВЕНА ВОДА
По роману Јурице Павичића
Драматизација: Ивор Мартинић
Режија: Ивица Буљан

Четвртак, 6. 6. 2024.

ПОЗОРИШТЕ „БОРА СТАНКОВИЋ“ ВРАЊЕ
НИШТА НЕЋЕМО ЗАБОРАВИТИ
По мотивима романа „Кањец филма“ и
„Иста прича“ Вере Ценић
Драматизација: Тијана Грумић
Режија: Југ Ђорђевић

Петак, 7. 6. 2024.

БОСАНСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ ЗЕНИЦА
ДРАМА О МИРЈАНИ И ОВИМА ОКО ЊЕ
Аутор: Ивор Мартинић
Режија: Нермин Хамзагић

Субота, 8. 6. 2024.

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ У БЕОГРАДУ
ОЧЕВИ И ОЦИ
По роману Слободана Селенића
Драматизација: Ката Ђармати
Режија: Вељко Мићуновић

ПОДРЖАВАЈУ НАС:

